

Warszawa, dnia 17 marca 2026 r.

Poz. 14

ZARZĄDZENIE

MINISTRA KLIMATU I ŚRODOWISKA ¹⁾

z dnia 16 marca 2026 r.

w sprawie zadań ochronnych dla Wielkopolskiego Parku Narodowego na lata 2026-2027

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 1 i ust. 3, art. 12 ust. 2 oraz art. 15 ust. 1 pkt 14 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się zadania ochronne dla Wielkopolskiego Parku Narodowego na okres od dnia 1 stycznia 2026 r. do dnia 31 grudnia 2027 r.

§ 2. Zadania ochronne, o których mowa w § 1, obejmują:

- 1) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków, które określa załącznik nr 1 do zarządzenia;
- 2) opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań, stanowiący załącznik nr 2 do zarządzenia;
- 3) opis sposobów czynnej ochrony gatunków roślin i zwierząt, stanowiący załącznik nr 3 do zarządzenia;
- 4) wskazanie obszarów objętych ochroną ścisłą, czynną i krajobrazową, które określa załącznik nr 4 do zarządzenia;
- 5) ustalenie miejsc udostępnianych w celach naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych i sportowych oraz maksymalnej liczby osób mogących przebywać jednocześnie w tych miejscach, które określa załącznik nr 5 do zarządzenia;
- 6) wyznaczenie miejsc połowu ryb, które określa załącznik nr 6 do zarządzenia.

---

¹⁾ Minister Klimatu i Środowiska kieruje działem administracji rządowej – środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 25 lipca 2025 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Klimatu i Środowiska (Dz. U. poz. 995).

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

MINISTER KLIMATU I ŚRODOWISKA

Paulina Hennig-Kłoska

Załącznik nr 1

**IDENTYFIKACJA I OCENA ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ
WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH ORAZ SPOSOBY ELIMINACJI LUB
OGRANICZANIA TYCH ZAGROŻEŃ I ICH SKUTKÓW**

I. Istniejące zagrożenia wewnętrzne

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożenia ¹⁾	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożenia i jego skutków
1	Znaczny udział gruntów prywatnych występujących w strukturze własnościowej Wielkopolskiego Parku Narodowego, zwanego dalej „Parkiem”	Nabywanie na rzecz Skarbu Państwa lub na rzecz Parku nieruchomości, w tym przez realizację prawa pierwokupu
2	Postępująca urbanizacja gruntów niebędących w wieczystym użytkowaniu Parku lub niebędących jego własnością	1. Współpraca z organami jednostek samorządu terytorialnego w zakresie wprowadzenia do planów ogólnych gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów ograniczających urbanizację na obszarze Parku. 2. Uzgadnianie projektów decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz o lokalizacji inwestycji celu publicznego
3	1. Niezgodność składu gatunkowego oraz struktury przestrzennej i wiekowej drzewostanów z siedliskiem. 2. Przekształcenie zbiorowisk roślinnych, w tym obecność zbiorowisk roślinnych zastępczych	Regulacja struktury gatunkowej i wiekowej drzewostanów, w tym: 1) hodowla sadzonek drzew i krzewów do odnowień i zalesień; 2) poprawki i uzupełnienia; 3) dolesianie luk i przerzedzeń; 4) porządkowanie powierzchni i przygotowanie gleby pod odnowienia; 5) odnowienia w drodze sadzenia lub odnowienia naturalnego; 6) pielęgnacje upraw; 7) wprowadzanie podszytów; 8) utrzymanie odpowiedniej struktury zbiorowiska leśnego przez cięcia pielęgnacyjno-hodowlane i ochronne oraz przebudowę drzewostanów, w szczególności przez promowanie odnowień naturalnych
4	Zagrożenia drzewostanów ze strony owadów	Prognozowanie występowania owadów według Instrukcji Ochrony Lasu

5	Szkody wyrządzane przez zwierzęta w ekosystemach leśnych i nieleśnych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zabezpieczanie upraw leśnych i odnowień przed zgryzieniem, przez wykonanie nowych ogrodzeń, naprawianie istniejących lub stosowanie indywidualnych zabezpieczeń. 2. Utrzymywanie powierzchni roślin zielnych pod liniami energetycznymi. 3. Zabezpieczanie upraw rolnych, w szczególności przez stosowanie repelentów. 4. Regulacja populacji zwierząt, w szczególności przez odstrzały redukcyjne lub odłowy
6	Występowanie pożarów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wykonywanie i utrzymywanie pasów przeciwpożarowych wzdłuż dróg publicznych i linii kolejowych. 2. Utrzymywanie drożności i przejezdności dróg i dojazdów pożarowych. 3. Usuwanie drzew i krzewów pod liniami energetycznymi i wokół transformatorów. 4. Wykrywanie i gaszenie pożarów. 5. Utrzymywanie punktów czerpania wody. 6. Porządkowanie terenów zagrożonych, w szczególności obszarów przylegających do dróg publicznych i linii kolejowych, z materiałów łatwopalnych. 7. Konserwacja lub wymiana tablic informacyjnych o zagrożeniach pożarowych. 8. Pełnienie dyżurów przeciwpożarowych w Punkcie Alarmowo-Dyspozycyjnym. 9. Modernizacja systemu monitoringu przeciwpożarowego przez budowę dostrzegalni przeciwpożarowej oraz Punktu Alarmowo-Dyspozycyjnego. 10. Współpraca z Państwową Strażą Pożarną
7	Zarastanie zbiorowisk nieleśnych przez drzewa i krzewy	<ol style="list-style-type: none"> 1. Koszenie łąk oraz usuwanie drzew i krzewów w celu zachowania nieleśnych zbiorowisk roślinnych, w tym siedlisk stanowiących przedmiot ochrony obszaru Natura 2000: <ol style="list-style-type: none"> 1) 6410²⁾ – zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>), 2) 6430²⁾ – ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>), 3) 6440²⁾ – łąki selernicowe (<i>Cnidion dubii</i>), 4) 6510²⁾ – niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>). 2. Utrzymywanie gruntów uprawnych, w tym zespołów tradycyjnych upraw i związanych z nimi zbiorowisk segetalnych. 3. Odtwarzanie nieleśnych siedlisk przyrodniczych, w szczególności przez usuwanie drzew i krzewów oraz obcych gatunków roślin zielnych, w tym siedlisk 6120²⁾ – ciepłolubne, śródładowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>). stanowiących przedmiot ochrony obszaru Natura 2000

8	Wypieranie rodzimych gatunków roślin i zwierząt przez inwazyjne gatunki obce	<p>1. Usuwanie mechaniczne inwazyjnych gatunków obcych, w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) czeremchy późnej (<i>Prunus serotina</i>); 2) klonu jesionolistnego (<i>Acer negundo</i>); 3) robinii akacjowej (<i>Robinia pseudoacacia</i>); 4) irgi błyszczącej (<i>Cotoneaster lucidus</i>); 5) uczepu amerykańskiego (<i>Bidens frondosa</i>); 6) nawłoci kanadyjskiej (<i>Solidago canadensis</i>); 7) kolczurki klapowanej (<i>Echinocystis lobata</i>); 8) rdestowców (<i>Reynoutria</i> spp.); 9) trojeści amerykańskiej (<i>Asclepias syriaca</i>); 10) bożodrzewu gruczołowatego (<i>Ailanthus altissima</i>); 11) dławisza okrągłolistnego (<i>Celastrus orbiculatus</i>). <p>2. Zwalczanie rdestowca czeskiego (<i>Reynoutria ×bohemica</i>) z wykorzystaniem metody siatkowania oraz długotrwałego okrywania</p>
9	Zanikanie lub antropogeniczne przekształcanie siedlisk gatunków zwierząt	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zachowanie różnorodności gatunkowej i środowiska życia zwierząt. 2. Regulacja zagęszczenia, struktury gatunkowej, wiekowej i przestrzennej grup zwierząt, przez zachowanie lub tworzenie siedlisk bytowania oraz korytarzy migracyjnych
10	Rozprzestrzenianie się zwierząt gatunków obcych	Ograniczanie liczebności gatunków obcych, w tym wizona amerykańskiego (<i>Neogale vison</i>), jenota (<i>Nyctereutes procyonoides</i>), daniela (<i>Dama dama</i>), muflona (<i>Ovis aries musimon</i>) i szopa pracza (<i>Procyon lotor</i>), w szczególności przez odstrzał redukcyjny lub odławianie
11	Zanikanie stanowisk rzadkich gatunków zwierząt, roślin i grzybów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zachowanie zmienności genetycznej w obrębie gatunków i populacji. 2. Coroczny monitoring i inwentaryzacja stanowisk wybranych gatunków zwierząt, roślin i grzybów, w tym gatunków stanowiących przedmiot ochrony obszarów Natura 2000: <ol style="list-style-type: none"> 1) 1060²⁾ – czerwończyk nieparek (<i>Lycaena dispar</i>), 2) 1130²⁾ – boleń (<i>Aspius apsius</i>), 3) 1134²⁾ – różanka (<i>Rhodeus sericeus amarus</i>), 4) 1145²⁾ – piskorz (<i>Misgurnus fossilis</i>), 5) 1149²⁾ – koza pospolita (<i>Cobitis taenia</i>), 6) 1166²⁾ – traszka grzebieniasta (<i>Triturus cristatus</i>), 7) 1188²⁾ – kumak nizinny (<i>Bombina bombina</i>), 8) 1337²⁾ – bóbr europejski (<i>Castor fiber</i>), 9) 1352²⁾ – wilk (<i>Canis lupus</i>), 10) 1617²⁾ – starodub łąkowy (<i>Ostericum palustre</i>), 11) A021³⁾ – bocian czarny (<i>Ciconia nigra</i>), 12) A074³⁾ – kania ruda (<i>Milvus milvus</i>), 13) A075³⁾ – bielik (<i>Haliaeetus albicilla</i>), 14) A127³⁾ – żuraw (<i>Grus grus</i>), 15) A197³⁾ – rybitwa czarna (<i>Chlidonias niger</i>), 16) A236³⁾ – dzięcioł czarny (<i>Dryocopus martius</i>)

12	Ustępowanie rodzimych gatunków zwierząt z obszaru Parku	<ol style="list-style-type: none"> 1. Odtwarzanie populacji gatunków zwierząt, które dawniej występowały na obszarze Parku, w szczególności: kuropatwy (<i>Perdix perdix</i>), przepiórki (<i>Coturnix coturnix</i>), popielicy (<i>Glis glis</i>), 1341²⁾ orzesznicy (<i>Muscardinus avellanarius</i>) i A103³⁾ sokoła wędrownego (<i>Falco peregrinus</i>). 2. Przywracanie i kształtowanie siedlisk o odpowiednich warunkach dla rozwoju i przetrwania odtwarzanych populacji gatunków zwierząt. 3. Ograniczanie liczebności gatunków stanowiących zagrożenie dla istnienia odtwarzanych populacji gatunków, w szczególności jenota (<i>Nyctereutes procyonoides</i>), szopa pracza (<i>Procyon lotor</i>), wizona amerykańskiego (<i>Neogale vision</i>) i lisa (<i>Vulpes vulpes</i>), przez odstrzał redukcyjny lub odłowy
13	Obniżenie poziomu i jakości wód powierzchniowych i gruntowych, w tym zanikanie siedlisk wodnych i bagiennych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wspieranie naturalnej retencji na obszarach wodnych, bagiennych i leśnych, w szczególności przez budowę, odbudowę lub konserwację przepustów i zastawek. 2. Odtwarzanie lub tworzenie małych zbiorników wodnych. 3. Retencjonowanie i wykorzystywanie deszczówki, w szczególności w obiektach Parku. 4. Ograniczanie liczby ujęć wody powodujących obniżanie poziomu wód w Parku. 5. Monitorowanie stanu wód, w tym badanie poziomu i jakości wód. 6. Tworzenie i utrzymywanie stref buforowych. 7. Zabiegi rewitalizacyjne na wodach Parku. 8. Utrzymywanie w sprawności oczyszczalni ścieków
14	Upadki zwierząt spowodowane kolizjami drogowymi	Współpraca z zarządcami dróg w zakresie: <ol style="list-style-type: none"> 1) oznakowania dróg przecinających korytarze ekologiczne; 2) budowy przejść dla zwierząt nad lub pod szlakami komunikacyjnymi
15	Zagrożenie wścieklizną zwierząt	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozrzedzenie populacji zwierząt szczególnie narażonych na wściekliznę, w tym: jenota (<i>Nyctereutes procyonoides</i>), szopa pracza (<i>Procyon lotor</i>), wizona amerykańskiego (<i>Neogale vision</i>) i lisa (<i>Vulpes vulpes</i>), w szczególności przez odstrzały redukcyjne lub odłowy. 2. Wykładanie szczepionek przeciw wściekliznie
16	Niszczenie znaków granicznych, w szczególności kamieni granicznych i oddziałowych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Odtwarzanie lub konserwacja znaków granicznych. 2. Patrole terenowe Straży Parku
17	Nadmierny ruch turystyczny	Rozwijanie turystyki zrównoważonej, w tym: <ol style="list-style-type: none"> 1) tworzenie infrastruktury turystycznej minimalizującej niekorzystne oddziaływanie na środowisko przyrodnicze; 2) monitoring ruchu turystycznego; 3) kanalizowanie strumieni ruchu turystycznego

II. Potencjalne zagrożenia wewnętrzne

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożenia ¹⁾	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożenia i jego skutków
-----	--	--

1	Uszkodzenia drzewostanów oraz spowolnienie procesu ich przebudowy, powodowane w szczególności gradacjami owadów oraz występowaniem suszy	1. Monitorowanie liczebności owadów powodujących gradacje oraz prognozowanie możliwości wystąpienia gradacji. 2. Monitorowanie wielkości opadów i prognozowanie możliwości wystąpienia suszy
2	Zmiany uwilgotnienia siedlisk	Dobór kolejności wykonywania i rodzaju działań ochronnych do warunków klimatycznych
3	Zmniejszanie się liczby gatunków roślin i zwierząt	Renaturyzacja siedlisk roślin i zwierząt, w tym tworzenie mozaikowatych siedlisk, w celu zwiększenia różnorodności biologicznej przez tworzenie pasów kwiatnych, miedz, remiz, zakrzewień przy ciekach wodnych, rowach, drogach i w wielohektarowych uprawach rolniczych

III. Istniejące zagrożenia zewnętrzne

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożenia ¹⁾	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożenia i jego skutków
1	Presja urbanizacyjna w otulinie Parku oraz nielegalna zabudowa, w szczególności na obszarze przylegającym do jezior Parku, wpływająca negatywnie na przedmioty ochrony i walory krajobrazowe oraz zanieczyszczenie powietrza, gleby i wód	1. Współpraca z organami jednostek samorządu terytorialnego na rzecz wprowadzenia do planów ogólnych gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów ograniczających zabudowę w otulinie Parku, w szczególności w bezpośrednim sąsiedztwie jego granic oraz utrzymanie korytarzy ekologicznych zapewniających połączenia Parku z obszarami sąsiednimi. 2. Na obszarach nieposiadających miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego starania o lokowanie nowej zabudowy w odległości minimum 30 m od granicy Parku oraz minimum 20 m od cieków i zbiorników wodnych. 3. Podejmowanie działań mających na celu eliminację nielegalnej zabudowy
2	Rozprzestrzenianie się roślin i zwierząt inwazyjnych gatunków obcych	Działania na rzecz ograniczania zakładania hodowli inwazyjnych gatunków obcych w otulinie Parku, w tym przez uzgadnianie projektów decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu

3	Presja ruchu turystycznego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ukierunkowanie ruchu turystycznego przez budowę, modernizację lub konserwację infrastruktury turystycznej. 2. Jednolite, czytelne i widoczne oznakowanie granicy Parku. 3. Konserwacja szlaków turystycznych lub korekty ich przebiegu. 4. Konserwacja lub instalowanie nowych szlabanów w celu uniemożliwienia nieuprawnionych wjazdów pojazdów na obszar Parku. 5. Ustawianie tablic informacyjnych z regulaminem Parku, w tym w formie piktogramów. 6. Monitoring natężenia ruchu turystycznego na szlakach turystycznych, drogach i obszarach uczęszczanych turystycznie. 7. Zbieranie odpadów, w tym na szlakach i stacjach turystycznych, oraz likwidacja nielegalnych składowisk odpadów. 8. Wynajem, serwis oraz posadowienie nowych toalet na obszarze Parku
4	Zanieczyszczenie wód	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozbudowa lub modernizacja posiadanej infrastruktury kanalizacyjnej i systemów oczyszczania ścieków. 2. Wspieranie inicjatyw w zakresie budowy kanalizacji i oczyszczania ścieków na obszarach wiejskich, tworzenia systemów oczyszczania ścieków burzowych, ograniczania stosowania nawozów mineralnych i środków ochrony roślin w miejscach położonych w sąsiedztwie cieków i zbiorników wodnych. 3. Podejmowanie działań mających na celu ograniczenie możliwości budowy przydomowych oczyszczalni ścieków tylko do zabudowy rozproszonej w miejscach, w których odprowadzanie ścieków do gruntu nie zagraża jakości wód powierzchniowych i podziemnych lub w przypadku gdy nie istnieją możliwości techniczne podłączenia się do gminnego systemu kanalizacji sanitarnej. 4. Ograniczanie zanieczyszczenia jezior biogenami i innymi zanieczyszczeniami przez odpowiednie kształtowanie ich zlewni, w tym tworzenie stref buforowych
5	Zanieczyszczenie powietrza	Ocieplanie budynków Parku lub modernizacja systemów ogrzewania, na wykorzystujące przyjazne dla środowiska nośniki energii, w szczególności odnawialne źródła energii
6	Zanieczyszczenie powierzchni ziemi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zbiórka, segregacja i wywóz odpadów z obszaru Parku. 2. Edukacja społeczeństwa
7	Choroby o charakterze epizootii	<ol style="list-style-type: none"> 1. Monitoring stanu zdrowotnego populacji zwierząt, w szczególności dzików (<i>Sus scrofa</i>), saren (<i>Capreolus capreolus</i>) i jeleni szlachetnych (<i>Cervus elaphus</i>). 2. Opracowanie i wdrożenie procedur postępowania w przypadku stwierdzenia epizootii lub zaobserwowania niepokojących objawów chorobowych

8	Ingerencja myśliwych w obszar Parku	Zapobieganie nielegalnemu dochodzeniu postrzałów zwierząt łownych oraz stawianiu urządzeń łowieckich, w tym ambon i zwyżek wzdłuż granicy Parku
9	Napowietrzne linie elektroenergetyczne i telekomunikacyjne zagrażające ptakom (<i>Aves</i>) i nietoperzom (<i>Chiroptera</i>)	1. Działania na rzecz zastąpienia napowietrznych linii elektroenergetycznych i telekomunikacyjnych liniami podziemnymi. 2. Zabezpieczanie i oznakowanie istniejących napowietrznych przesyłowych linii elektroenergetycznych, w szczególności WN i NN
10	Kłusownictwo na obszarze Parku	1. Współpraca z Państwową Strażą Łowiecką i Policją. 2. Patrole terenowe Straży Parku

IV. Potencjalne zagrożenia zewnętrzne

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożenia ¹⁾	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożenia
1	Przerwanie powiązań przyrodniczych Parku z otoczeniem	1. Przeciwdziałanie powstawaniu zabudowy w istniejących korytarzach ekologicznych, w szczególności przez udział w opracowywaniu i uzgadnianiu planów ogólnych gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. 2. Działania na rzecz wykonania pod lub nad trasami komunikacyjnymi przepustów i przejść dla zwierząt umożliwiających ich migrację
2	Budowa i modernizacja istniejących dróg przebiegających przez obszar Parku oraz wzdłuż jego granic	Działania na rzecz minimalizacji negatywnego oddziaływania dróg jako barier antropogenicznych dla migracji zwierząt, w tym budowa przejść dla zwierząt

Objaśnienia:

¹⁾ Ocena zagrożeń wyraża się w uszeregowaniu od najistotniejszego.

²⁾ Kody siedlisk przyrodniczych, nazwy siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt lub roślin podano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2014 r. poz. 1713).

³⁾ Kody gatunków ptaków zostały zaczerpnięte z portalu Eionet <http://cdr.eionet.europa.eu/help/natura2000> będącego oficjalnym partnerem Europejskiej Agencji Środowiska (EEA).

OPIS SPOSOBÓW OCHRONY CZYNNEJ EKOSYSTEMÓW, Z PODANIEM RODZAJU,
ROZMIARU I LOKALIZACJI POSZCZEGÓLNYCH ZADAŃ

I. Sposoby ochrony czynnej ekosystemów na obszarach ochrony ścisłej

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Ochrona przeciwpożarowa, w tym modernizacja oraz utrzymanie przejezdności dojazdów pożarowych	Według potrzeb	Obszar ochrony ścisłej
2	Zaprojektowanie, budowa nowej infrastruktury turystycznej i edukacyjnej lub remont, modernizacja istniejących urządzeń turystycznych, edukacyjnych i informacyjnych, w szczególności naprawa, konserwacja lub budowa nowych tablic, wprowadzenie słupków z kodami QR	Według potrzeb	Obszar ochrony ścisłej
3	Lokalizacja stanowisk lub miejsc występowania roślin, zwierząt i grzybów o szczególnym znaczeniu dla Parku, w tym gatunków objętych ochroną gatunkową oraz zagrożonych wyginięciem, oraz opracowanie metod ochrony i monitoringu stanowisk tych gatunków lub miejsc ich występowania	114,08 ha	Obszar ochrony ścisłej
4	Usuwanie drzew zagrażających bezpieczeństwu publicznemu przy szlakach turystycznych i drogach publicznych, w szczególności drzew przewróconych, złamanych lub pochylonych	Według potrzeb	Obszar ochrony ścisłej
5	Odtworzenie siedliska 7140 ²⁾ Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio-Caricetea</i>) w "Czarnym Dole" przez usunięcie nalotu drzewiastego wraz z wyniesieniem poza siedlisko	0,30 ha	142c
6	Usuwanie inwazyjnych gatunków obcych, w szczególności: 1) bożodrzewu gruczołowatego (<i>Ailanthus altissima</i>); 2) rdestowców (<i>Reynoutria</i> spp.)	1) 0,5 ha; 2) 0,01 ha	1) 123b; 2) 77f
7	Ocena stanu zasobów, tworów i składników przyrody, w tym walorów krajobrazowych i wartości kulturowych oraz zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych, w szczególności z wykorzystaniem danych przestrzennych	Według potrzeb	Obszar ochrony ścisłej

B. W ekosystemach nieleśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Lokalizacja stanowisk lub miejsc występowania zwierząt, roślin i grzybów o szczególnym znaczeniu dla Parku, w tym gatunków objętych ochroną gatunkową oraz zagrożonych wyginięciem, oraz opracowanie metod ochrony i monitoringu stanowisk tych gatunków lub miejsc ich występowania	4,88 ha	Obszar ochrony ścisłej
2	Ocena stanu zasobów, tworów i składników przyrody, w tym walorów krajobrazowych i wartości kulturowych oraz zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych, w szczególności z wykorzystaniem danych przestrzennych	Według potrzeb	Obszar ochrony ścisłej

C. W ekosystemach wodnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Monitorowanie stanu różnorodności biologicznej wybranych grup fauny i flory	71,96 ha	Obszar ochrony ścisłej
2	Ocena stanu zasobów, tworów i składników przyrody, w tym walorów krajobrazowych i wartości kulturowych oraz zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych, w szczególności z wykorzystaniem danych przestrzennych	Według potrzeb	Obszar ochrony ścisłej

D. W ekosystemach bagiennych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Monitorowanie stanu różnorodności biologicznej wybranych grup fauny i flory	43,96 ha	Obszary ochrony ścisłej
2	Ocena stanu zasobów, tworów i składników przyrody, w tym walorów krajobrazowych i wartości kulturowych oraz zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych, w szczególności z wykorzystaniem danych przestrzennych	Według potrzeb	Obszar ochrony ścisłej

II. Sposoby ochrony czynnej ekosystemów na obszarach ochrony czynnej

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	1. Uzupełnienie luk w drzewostanie powstałych po usunięciu posuszu. 2. Sadzenie drzew i krzewów zgodnie z docelowymi składami gatunkowymi określonymi na podstawie przyjętej klasyfikacji fitosocjologicznej zespołów roślinnych i ich korelacji z potencjalnymi typami siedliskowymi lasu	1,50 ha	29h
2	Pielęgnowanie upraw leśnych – stwarzanie warunków do wzrostu i rozwoju upraw przez wykaszanie, motyczenie lub wrywanie chwastów w uprawach na powierzchni	19,87 ha w 2026 r. i 20,05 ha w 2027 r.	29h, 31a, 31b, 33b, 33d, 34a, 45Aa, 45Ak, 45Ba, 45Bb, 50Aa, 50Ab, 65d, 80b, 91n, 117g, 118d, 119Kc, 121j, 127Dg, 128Ab, 165f, 172c, 205n, 208w, 223h i 103f
3	Regulacja składu gatunkowego i struktury przestrzennej w uprawach i młodnikach w wieku 5–10 lat (zabieg o charakterze czyszczeń wczesnych) przez wycięcie drzew niepożądanych lub ogławianie i obrączkowanie drzew	8,69 ha	121j, 125Ai, 125Aj, 125Ak, 125Al, 144i, 155a, 166k i 166l
4	Regulacja składu gatunkowego i struktury przestrzennej w młodnikach w wieku 11–20 lat (zabieg o charakterze czyszczeń późnych) przez wycięcie drzew niepożądanych	5,64 ha	71a, 71b, 72a, 164a, 165j i 210n
5	Regulacja składu gatunkowego i zagęszczenia drzewostanów w wieku 21–40 lat (zabieg o charakterze trzebieży wczesnej) przez wycinanie drzew mających niekorzystny wpływ na prawidłowy rozwój drzewostanu	4,47 ha	28f, 28Ai, 122Aa, 141h, 202s i 215a
6	Regulacja składu gatunkowego i zagęszczenia drzewostanów w wieku powyżej 40 lat (zabieg o charakterze trzebieży późnej) przez wycinanie drzew mających niekorzystny wpływ na prawidłowy rozwój drzewostanu	7,56 ha	135Bd, 135Bf, 154j, 158g, 176a i 176b
7	Cięcia regulujące strukturę gatunkową i przestrzenną drzewostanu mające na celu regulowanie składu gatunkowego przez stopniową eliminację gatunków obcych ekologicznie i geograficznie oraz stworzenie korzystnych warunków dla dalszego wzrostu i rozwoju podrostu	12,99 ha	62f, 62g, 127c, 138h, 142a, 164a, 164f i 164m
8	Wyprowadzanie odnowień naturalnych pod okapem drzewostanu	2,39 ha	138h, 142n, 146c, 154j, 181a, 184f i 206a
9	Cięcia przebudowy drzewostanu w celu umożliwienia podsadzeń lub promowania odnowień naturalnych	1,33 ha	128i i 156b
10	Utrzymanie dobrego stanu sanitarnego drzewostanów, w szczególności przez usuwanie z drzewostanów, drzew opanowanych przez kambio- i ksylofagi oraz grzyby patogeniczne, z wyłączeniem drzew z dziuplami oraz leżących i stojących drzew obumarłych	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej

11	Mechaniczne usuwanie roślin gatunków obcych	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
12	Prognozowanie występowania owadów zagrażających drzewostanom, w tym: <ol style="list-style-type: none"> 1) próbne jesienne poszukiwanie owadów w ściole; 2) obserwacja samic brudnicy mniszki; 3) wykładanie pułapek feromonowych 	1) do 30 prób; 2) według potrzeb; 3) do 30 sztuk	Obszar ochrony czynnej
13	Likwidacja zagrożeń ze strony grzybów pasożytniczych przez usuwanie drzew przez nie opanowanych	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej

14	<p>Przeciwdziałanie szkodom powodowanym przez zwierzęta przez:</p> <p>1) wykonanie nowych grodzień upraw leśnych;</p> <p>2) naprawę istniejących grodzień;</p> <p>3) odstrzał redukcyjny jelenia szlachetnego (<i>Cervus elaphus</i>) w celu ograniczenia szkód w uprawach rolnych oraz zapobieganiu rozprzestrzeniania się epizoocjom, z uwzględnieniem:</p> <p>1) zapotrzebowania dużych drapieżników na pokarm, które jest określane na podstawie monitoringu liczebności dużych drapieżników; w przypadku, gdy dane z monitoringu dużych drapieżników wykażą możliwość naturalnej regulacji liczebności populacji jelenia szlachetnego (<i>Cervus elaphus</i>), redukcja nie będzie wykonywana;</p> <p>2) monitorowania uszkodzeń młodego pokolenia drzew, wskazującego na znaczące oddziaływanie szkód powodowanych przez jelenia szlachetnego (<i>Cervus elaphus</i>) na ekosystemy leśne, zagrażające celom ich ochrony;</p> <p>3) monitorowania szkód powodowanych przez jelenia szlachetnego (<i>Cervus elaphus</i>) w uprawach rolnych;</p> <p>4) wykaszanie roślinności pod liniami energetycznymi oraz na drogach i łąkach w celu odmłodzenia roślinności zielonej i utrzymania źródła pokarmu zwierząt;</p> <p>5) usuwanie zbędnych grodzień</p>	<p>1) 2026 – 3115 m (2,9 ha), 2027 – 1700 m (1,78ha);</p> <p>2) do 150 ha (corocznie);</p> <p>3) do 40 osobników rocznie;</p> <p>4) 5–7 ha;</p> <p>5) 2026 – 4124 m (16,24 ha), 2027 – 2274 m (7,75 ha)</p>	<p>1) 45Aa, 45Ak, 50Aa, 50Ab, 118d, 138h, 142n, 146c, 154j, 181a, 184f i 206a;</p> <p>2) obszar ochrony czynnej;</p> <p>3) obszar ochrony czynnej;</p> <p>4) 5Ap, 78Cd, 78Cf, 91Cg, 131f, 117a, 118Dd, 128Ab, 128Ac, 125A, 122A, 126B, 190Aj, 190Ak, 192Ac, 192Af, 192Ak, 193i, 193h, 209f, 209g, 209h, 209n i 209m;</p> <p>5) 5s, 19b, 36f, 112n, 124Kc, 168d, 182a, 211b, 211c, 212a, 212b, 212c, 212d i 212f</p>
----	---	---	---

15	Ochrona przeciwpożarowa, w tym: 1) konserwacja, w szczególności mineralizacja pasów przeciwpożarowych; 2) utrzymywanie przejezdności dojazdów pożarowych oraz ich oznakowanie; 3) oczyszczanie terenów przyległych do dróg publicznych i szlaków turystycznych z materiałów łatwopalnych, w szczególności gałęzi drzew pozostałych po wykonaniu działań ochronnych; 4) naprawa lub wymiana tablic informujących o zagrożeniach pożarowych; 5) ustawienie tablic o zakazie wstępu do lasu w związku z zagrożeniem pożarowym; 6) budowa nowych lub naprawa starych rogatek w celu ograniczenia możliwości nielegalnego wjazdu pojazdów do lasu, 7) pełnienie dyżurów przeciwpożarowych, 8) współpraca z Państwową Strażą Pożarną	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
16	Ochrona gatunków małych ssaków (<i>Mammalia</i>) i ptaków (<i>Aves</i>) przez odstrzał redukcyjny lub odłowy: jenota (<i>Nyctereutes procyonoides</i>), szopa pracza (<i>Procyon lotor</i>), wizona amerykańskiego (<i>Neogale vision</i>) i lisa (<i>Vulpes vulpes</i>)	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
17	Produkcja materiału sadzeniowego	Powierzchnia całkowita 6,89 ha, powierzchnia produkcyjna 3,71 ha	112b
18	1. Melioracje agrotechniczne na powierzchniach przeznaczonych do odnowienia, podsadzenia, zalesienia, wyprzedzające przygotowanie gleby. 2. Wykonanie talerzy pod poprawki	1. 6,94 ha 2. 1,50 ha	1. 29h, 72b, 72c, 118Cb, 128i, 138h, 156b i 164f 2. 29h
19	Monitorowanie roślin inwazyjnych gatunków obcych	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
20	Kształtowanie zróżnicowanej granicy ekotonu między lasem a zbiorowiskami nieleśnymi, w szczególności przez rozluźnianie drzewostanu w pasie 2–3 m od granicy lasu, wprowadzanie lub promowanie odnowienia krzewów oraz pozostawianie remiz ziołoroślowych	1,24 ha	72b, 72c i 118Cb

B. W ekosystemach nieleśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Utrzymanie siedliska przyrodniczego 6120 ^{2), 3)} Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>) na terenie Ozu Budzyńskiego, w szczególności usuwanie niepożądanego rośliności krzewiastej i zielnej, w tym inwazyjnych gatunków obcych, wraz z wywiezieniem biomasy oraz uprzętnięciem terenu	1,86 ha	91Ds

2	Odtworzenie siedliska przyrodniczego 6120 ^{2), 3)} Ciepolubne, śródładowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>), w szczególności usuwanie niepożądanego rośliności krzewiastej i zielnej, w tym inwazyjnych gatunków obcych oraz wykonanie ogrodzenia w celu ograniczenia niszczenia siedliska przez zadyptywanie	0,13 ha	76f
3	Zwalczanie roślin inwazyjnych gatunków obcych, w tym testowanie nowych metod zwalczania	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
4	Monitorowanie roślin i zwierząt inwazyjnych gatunków obcych	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
5	Zalesienia gruntów porolnych	1,21 ha	45Aa, 45Ak, 50Aa i 50Ab
6	1. Melioracje agrotechniczne na powierzchniach do zalesienia wyprzedzające przygotowanie gleby. 2. Wykonanie talerzy pod poprawki	1. 1,28 ha 2. 1,65 ha	1. 45Aa, 45Ak, 50Aa i 50Ab. 2. 45Ba, 45Bb i 223h
7	Sukcesja naturalna na gruncie rolnym z wyznaczeniem widocznych granic działki przez nasadzenie z zabezpieczeniem drzew owocowych wzdłuż granic działki	5,74 ha	201t
8	Regulacja składu gatunkowego i struktury przestrzennej w uprawach i młodnikach w wieku 5–10 lat (zabieg o charakterze czyszczeń wczesnych) przez wycięcie drzew niepożądanych lub ogławianie i obrączkowanie drzew	0,40 ha	166l

C. W ekosystemach wodnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	1. Ograniczanie odpływu wód powierzchniowych. 2. Poprawa stosunków wodnych (retencjonowanie wody) przez regulacje poziomu wód płynących rzeki Trzebawki, Samicy Stęszewskiej oraz rowów melioracyjnych. 3. Konserwacja i naprawa istniejących urządzeń melioracyjnych oraz tworzenie progów zwalniających i urozmaicających spływ wód	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
2	Zapobieganie zanieczyszczeniu wód i degradacji ekosystemów wodnych, w szczególności przez: 1) utrzymywanie i konserwowanie oczyszczalni ścieków i zbiorników na nieczystości w obiektach Parku; 2) monitorowanie stanu ekosystemów wodnych; 3) wykrywanie ewentualnych zagrożeń oraz podejmowanie kroków zmierzających do ich usunięcia; 4) analizowanie i opiniowanie inwestycji wpływających na stan środowiska wodnego Parku; 5) sprzątanie odpadów z brzegów jezior i rzek	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej

3	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poprawa różnorodności i struktury gatunkowej fauny i flory wodnej przez eliminację z ichtiofauny gatunków obcych oraz ograniczanie sukcesji ryb karpowatych, w szczególności leszcza (<i>Abramis brama</i>), płoci (<i>Rutilus rutilus</i>), krąpia (<i>Blicca bjoerkna</i>) i karasia srebrzystego (<i>Carassius gibelio</i>). 2. Odłowy kontrolno-regulacyjne na jeziorach z zastosowaniem tradycyjnych narzędzi rybackich i technik połowu. 3. Zarybianie wód Parku, w szczególności szczupakiem (<i>Esox lucius</i>), węgorzem (<i>Anguilla anguilla</i>), sandaczem (<i>Sander lucioperca</i>), linem (<i>Tinca tinca</i>) oraz karasiem pospolitym (<i>Carassius carassius</i>), w celu poprawy różnorodności biologicznej oraz struktury ichtiofauny; dopuszcza się przemieszczanie ryb między jeziorami w obrębie Parku. 4. Połów tarlaków w celu uzyskania materiału do zarybienia własnych wód; tarlaki lub uzyskane z nich produkty płciowe mogą być przekazane do zewnętrznych podmiotów w celu wylęgu i dalszego podchowu, możliwe jest również uzyskiwanie tego materiału w Parku. 5. Wykaszanie roślinności szuwarowej w celu tworzenia siedlisk dla roślinności zanurzonej, miejsc bytowania i rozrodu ryb oraz innych organizmów wodnych. 6. Wykonywanie krześlik dla ryb 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Według potrzeb. 2. Do 15 t ryb rocznie. 3. Do 3000 kg/rocznie. 4. Według potrzeb. 5. Do 1000 m². 6. Według potrzeb 	Obszar ochrony czynnej
4	<p>Inwentaryzacja i ochrona rodzimych gatunków fauny i flory wodnej, w tym:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) monitorowanie stanu zdrowotnego ryb; 2) wykonywanie wizji terenowych, obserwacji i połowów inwentaryzacyjno-kontrolnych; 3) eliminacja obcych gatunków, w szczególności: czebaczka amurskiego (<i>Pseudorasbora parva</i>), trawianki (<i>Perccottus glenii</i>), karasia srebrzystego (<i>Carassius gibelio</i>) oraz raka pręgowatego (<i>Orconectes limosus</i>); 4) eliminacja gatunków obcych związanych z ekosystemami wodnymi, w szczególności obcych gatunków żółwi, wizona amerykańskiego (<i>Neogale vison</i>) i szopa pracza (<i>Procyon lotor</i>) 	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
5	Monitorowanie i analiza jakości wód powierzchniowych	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
6	Monitorowanie i analiza jakości wód podziemnych z wykorzystaniem sieci piezometrów	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej

D. Inne, według specyfikacji Parku

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Konserwacja leśnych mogił i miejsc pamięci z okresu Wiosny Ludów i II Wojny Światowej	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa lub remont urządzeń turystycznych. 2. Naprawa, konserwacja lub budowa nowej infrastruktury turystycznej, w tym wiat, zadaszeń, ławostołów, ławek, punktów widokowych, ogrodzeń, oznakowań, drogowskazów na węzłach komunikacyjnych, tablic edukacyjno-informacyjnych. 3. Utrzymanie czystości na szlakach i stacjach turystycznych oraz poza szlakami, likwidacja nielegalnych składowisk odpadów, organizacja zaplecza sanitarnego. 4. Budowa, modernizacja lub remont oraz utrzymanie parkingów turystycznych. 5. Utworzenie nowej stacji turystycznej z zapleczem parkingowym oraz sanitarnym. 6. Monitoring ruchu turystycznego 	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
3	Utrzymanie, modernizacja lub budowa obiektów oraz infrastruktury związanej z edukacją ekologiczną	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
4	Prowadzenie działań z zakresu edukacji ekologicznej, w tym georóżnorodności na ścieżkach edukacyjnych i na szlakach turystycznych, w obiektach Centrum Edukacji Ekologicznej oraz w oparciu o media społecznościowe, wyjazdy studyjne oraz wydarzenia plenerowe, w tym opracowywanie, wykonanie lub zakup materiałów promocyjnych, edukacyjnych i wydawnictw dotyczących działalności Parku	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
5	Wdrażanie działań związanych z likwidacją barier ograniczających dostępność bazy edukacyjnej i tworzenie udogodnień funkcjonalno-przestrzennych na terenie Parku dla osób z niepełnosprawnościami	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
6	Wprowadzenie nowych rozwiązań technologicznych i narzędzi do pozyskiwania oraz przygotowywania materiałów z zakresu edukacji przyrodniczej oraz ich rozpowszechnia	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
7	Utrzymanie, konserwacja lub odtwarzanie znaków granicznych	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej

8	Odstrzał redukcyjny dzika (<i>Sus scrofa</i>) w celu minimalizacji zagrożenia epizootycznego	Do zagęszczenia 0,1 osobnika/km ²	Obszar ochrony czynnej
9	Ochrona georóżnorodności, w tym pielęgnacja form polodowcowej rzeźby terenu stoków/brzegów rynien subglacjalnych (możliwe ruchy masowe wywołane antropopresją w ślad za wydeptywaniem obrzeży szlaków turystycznych) oraz gładów narzutowych	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
10	Ocena stanu zasobów, tworów i składników przyrody, w tym walorów krajobrazowych i wartości kulturowych oraz zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych, w szczególności z wykorzystaniem danych przestrzennych	Według potrzeb	Obszar ochrony ścisłej

III. Sposoby ochrony czynnej na obszarach ochrony krajobrazowej

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	1. Spowolnienie rozpadu drzewostanów, w tym usuwanie, drzew opanowanych przez kambio- i ksylofagi oraz grzyby patogeniczne; zabieg nie dotyczy drzew dziuplastych, leżaniny i stojących drzew obumarłych. 2. Utrzymanie na bieżąco przejezdności dróg leśnych, potrzebnych do realizacji zadań ochronnych oraz zapewnienia dojazdu na wypadek pożaru	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
2	Nabywanie na rzecz Skarbu Państwa lub na rzecz Parku nieruchomości, w tym przez realizację prawa pierwokupu	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Nabywanie na rzecz Skarbu Państwa lub na rzecz Parku nieruchomości, w tym przez realizację prawa pierwokupu	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
2	1. Zabezpieczanie upraw rolnych przed szkodami wyrządzanymi przez zwierzęta, w tym zakup środków odstraszających i grodzenie pól oraz odstrzał redukcyjny gatunków łownych. 2. Wykaszenie powierzchni zielnych pod liniami energetycznymi w celu utrzymania bazy pokarmowej zwierząt	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej

3	<p>Ochrona przeciwpożarowa, w tym:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) utrzymywanie przejezdności dojazdów pożarowych; 2) oczyszczanie terenów przyległych do dróg publicznych i szlaków turystycznych z materiałów łatwopalnych; 3) naprawa lub wymiana tablic informujących o zagrożeniach pożarowych oraz oznakowanie dojazdów pożarowych; 4) ustawienie tablic o zakazie wstępu do lasu w związku z zagrożeniem pożarowym; 5) współpraca z Jednostką Ratowniczo-Gaśniczą w Mosinie, Regionalną Dyrekcją Lasów Państwowych w Poznaniu, Komendą Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu w zakresie prewencji i udziału w akcjach gaszenia pożarów na obszarze Parku 	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
4	<p>Ochrona gatunków ptaków (<i>Aves</i>) wyprowadzających lęgi w ekosystemach półnaturalnych, użytkowanych rolniczo, w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) stosowanie zabiegów agrotechnicznych mających na celu trwałe utrzymanie ekosystemów łąkowych, stanowiących tereny lęgowe ptaków; 2) wykaszanie ręczne lub mechaniczne z usunięciem siana, przestrzeganie zapisów umów dzierżawnych, w tym zakazu stosowania przyorywania, wałowania lub dosiewania nasion, zachowanie techniki koszenia od środka łąki do zewnątrz, dla łąk stanowiących tereny lęgowe ptaków 	147,79 ha	Obszar ochrony krajobrazowej
5	Zalesienia oraz tworzenie zadrzewień, zakrzaczeń lub remiz	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
6	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zakładanie lub utrzymanie łąk i pasów międz stanowiących strefy buforowe od upraw, dróg, cieków wodnych. 2. Utrzymanie, w tym uzupełnianie ubytków, lub zakładanie alei drzew z wykorzystaniem rodzimych gatunków drzew i starych odmian drzew owocowych. 3. Kształtowanie i uzupełnianie sieci zadrzewień śródpolnych, jako elementów łączących kompleksy leśne 	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej

7	Przywracanie przyrodzie terenów przekształconych antropomorficznie, w tym likwidacja obiektów budowlanych, renaturalizacja lub tworzenie siedlisk seminaturalnych i postruderalnych	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
---	---	----------------	------------------------------

C. Inne, według specyfikacji Parku

Ocena stanu zasobów, tworów i składników przyrody, w tym walorów krajobrazowych i wartości kulturowych oraz zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych, w szczególności z wykorzystaniem danych przestrzennych	Według potrzeb	Obszar ochrony ścisłej
--	----------------	------------------------

Objaśnienia:

- 1) Lokalizację podano zgodnie z opisem taksacyjnym i wykonaną na jego podstawie mapą przeglądową Parku, według stanu na 01.01.2013 r., sporządzonymi przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Poznaniu, które znajdują się w siedzibie Parku w Jeziorach. Zgodnie z tymi dokumentami ekosystemy leśne, nieleśne lądowe i wodne podzielono na oddziały oznaczone liczbami lub liczbami i wielkimi literami oraz pododdziały oznaczone małymi literami.
- 2) Kody siedlisk przyrodniczych, nazwy siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt lub roślin podano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2014 r. poz. 1713).
- 3) Siedlisko przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym.

OPIS SPOSOBÓW CZYNNEJ OCHRONY GATUNKÓW ROŚLIN I ZWIERZĄT

I. Obszary ochrony czynnej

A. Czynna ochrona gatunków roślin i grzybów

Lp.	Nazwa gatunkowa	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Gatunki dziko występujących roślin i grzybów objęte ochroną gatunkową oraz gatunki o szczególnym znaczeniu dla Wielkopolskiego Parku Narodowego, zwanego dalej „Parkiem”	Inwentaryzacja stanowisk oraz zabezpieczenie ich przed zniszczeniem	<ol style="list-style-type: none"> 1. Inwentaryzacja wykonywana przez pracowników Służby Parku Narodowego. 2. Wspieranie badań naukowych oraz monitoringu przyrodniczego prowadzonego przez podmioty zewnętrzne, w szczególności uczelnie wyższe. 3. Podejmowanie działań ochronnych, w tym grodzenie stanowisk
2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kruszczyk błotny (<i>Epipactis palustris</i>). 2. Goździk pyszny (<i>Dianthus superbus</i>). 3. Goryczka wąskolistna (<i>Gentiana pneumonanthe</i>). 4. 1617¹⁾ Starodub łąkowy (<i>Angelica palustris</i>). 5. Mieczyk dachówkowaty (<i>Gladiolus imbricatus</i>). 6. Storczyki (<i>Orchis</i> spp.) 	Poprawa warunków bytowania	Utrzymanie ekosystemu łąkowego w oddziale 208 r i 208t, w tym, podcinanie gałęzi drzew sąsiadujących z łąką
3	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wężymord stepowy (<i>Scorzonera purpurea</i>). 2. Dzwonek boloński (<i>Campanula bononiensis</i>) 	Zachowanie występowania gatunków oraz poprawa warunków bytowania	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie murawy kserotermicznej w oddziale 135g. 2. Wycięcie części krzewów i podrostu, z wyniesieniem poza murawę oraz podkrzesywanie gałęzi
4	Jarząb brekinia (<i>Sorbus torminalis</i>)	Ochrona osobników gatunku przed uszkodzeniami oraz zachowanie puli genetycznej gatunku	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zabezpieczanie drzew przed szkodami wyrządzanymi przez 1337¹⁾ bobry (<i>Castor fiber</i>) przez zakładanie na pnie drzew siatki heksagonalnej. 2. Zabezpieczenie istniejących stanowisk jarzębu brekinii przez wykonanie i konserwację grodzień. 3. Utrzymanie archiwum klonów jarzębu brekinia (<i>Sorbus terminalis</i>) na szkółce w Jarosławcu

5	Topola czarna (<i>Populus nigra</i>)	Zachowanie występowania oraz puli genetycznej gatunku	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie archiwum klonów topoli czarnej (<i>Populus nigra</i>) w szkółce w Jarosławcu. 2. Zakładanie upraw topoli czarnej (<i>Populus nigra</i>), w tym w ramach zakładania zadrzewień
---	--	---	--

B. Czynna ochrona gatunków zwierząt

Lp.	Nazwa gatunkowa	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Płazy (<i>Amphibia</i>)	Poprawa miejsc rozrodu i bytowania płazów, w tym w szczególności kumaka nizinnego (<i>Bombina bombina</i>) 1188 ¹⁾ i traszki grzebieniastej (<i>Triturus cristatus</i>) 1166 ¹⁾	Rewitalizacja śródlęśnych i śródpolnych zbiorników wodnych. Poglębianie przez wybranie osadów, tworzenie różnych stref głębokości,, nieregularnej linii brzegowej, doświetlanie stanowisk i tworzenie hibernakulów
2	Ptaki (<i>Aves</i>)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zachowanie siedlisk i polepszanie warunków bytowych. 2. Inwentaryzacja stanowisk występowania gatunków ptaków (<i>Aves</i>) podlegających ochronie ścisłej, w szczególności gatunków rzadkich i będących gatunkami parasolowymi. 3. Reintrodukcja sokoła wędrownego (<i>Falco peregrinus</i>) A103²⁾ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ochrona drzew dziuplastych. 2. Wykaszanie łąk. 3. Odstrzały redukcyjne³⁾ jenota (<i>Nyctereutes procyonoides</i>), szopa pracza (<i>Procyon lotor</i>), wizona amerykańskiego (<i>Neogale vision</i>) i lisa (<i>Vulpes vulpes</i>). 4. Tworzenie sztucznych miejsc lęgowych, w tym budek lęgowych, platform nadrzewnych, platform pływających lub koszy. 5. Zapewnienie spokoju w okresie lęgowym, w szczególności przez odstąpienie od realizacji zadań ochronnych, które mogą być wykonane w późniejszym terminie. 6. W przypadku sokoła wędrownego (<i>Falco peregrinus</i>): zasiedlenie platform młodymi sokołami ze Stacji Badawczej Polskiego Związku Łowieckiego w Czempiniu i dokarmianie ich do czasu ich opuszczenia
3	Nietoperze (<i>Chiroptera</i>)	Zachowanie siedlisk i polepszanie warunków bytowych nietoperzy (<i>Chiroptera</i>)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pozostawianie odpowiednio urządzonych piwnic oraz budynków drewnianych lub ich części dla zachowania środowiska bytowania innych grup organizmów. 2. Wywieszenie skrzynek dla nietoperzy (<i>Chiroptera</i>)

4	Popielicowate (<i>Gliridae</i>)	Reintrodukcja popielicy (<i>Glis glis</i>) i 1341 ¹⁾ orzesznicy (<i>Muscardinus avellanarius</i>)	1. Hodowla w wolierach Stacji Ekologicznej w Jeziorach. 2. Aklimatyzacja w klatkach rozwieszonych na obszarze Parku. 3. Rozwieszenie skrzynek i kontrolowanie ich zasiedlenia
5	Gatunki dziko występujących zwierząt objęte ochroną gatunkową oraz gatunki łowne	1. Inwentaryzacja gatunków zwierząt podlegających ochronie gatunkowej oraz zabezpieczenie przed zniszczeniem miejsc ich występowania i rozrodu. 2. Zachowanie siedlisk i polepszanie warunków bytowych zwierząt. 3. Monitoring borsuka europejskiego (<i>Meles meles</i>) z użyciem obroży telemetrycznych	1. Inwentaryzacja występowania gatunków wykonywana przez pracowników Służby Parku Narodowego. 2. Wspieranie badań naukowych oraz monitoringu przyrodniczego prowadzonego przez podmioty zewnętrzne, w szczególności uczelnie wyższe. 3. Tworzenie pasów buforowych, pasów kwiatnych oraz zawieszanie budek lęgowych. 4. Monitoring przejścia dla zwierząt nad drogą wojewódzką nr 311
6	1. Lis (<i>Vulpes vulpes</i>). 2. Jenot (<i>Nyctereutes procyonoides</i>). 3. Szop pracz (<i>Procyon lotor</i>)	Ochrona przed wścieklizną, w tym obserwacje zwierząt zachowujących się w nienaturalny sposób	Dostarczanie osobników podejrzanych o wściekliznę do badań do Zakładu Higieny Weterynaryjnej w Poznaniu, po wcześniejszym zgłoszeniu Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii w Poznaniu
7	Dzik (<i>Sus scrofa</i>)	Utrzymanie liczebności na poziomie niezagrażającym rozwojowi epizooocji	Odstrzał redukcyjny lub sanitarny osobników z gatunku w celu minimalizacji zagrożenia epizootycznego

II. Obszary ochrony krajobrazowej

A. Czynna ochrona gatunków roślin i grzybów

Nazwa gatunkowa	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
Gatunki dziko występujących roślin i grzybów objęte ochroną gatunkową oraz gatunki o szczególnym znaczeniu dla Parku	Zachowanie występowania gatunków oraz poprawa warunków bytowania	1. Monitorowanie stanowisk gatunków roślin i grzybów podlegających ochronie oraz o szczególnym znaczeniu dla Parku. 2. Zabezpieczenie stanowisk przed zniszczeniem, w szczególności przez gradzenie

B. Czynna ochrona gatunków zwierząt

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
-----	---------------	-------------------------	-----------------------

1	Gatunki dziko występujących zwierząt objęte ochroną gatunkową oraz gatunki o szczególnym znaczeniu dla Parku	1. Ograniczanie liczebności drapieżników stanowiących zagrożenie dla populacji zwierząt objętych ochroną gatunkową oraz gatunków o szczególnym znaczeniu dla Parku. 2. Przywracanie i kształtowanie siedlisk o odpowiednich warunkach dla rozwoju i przetrwania zwierząt objętych ochroną gatunkową oraz gatunków o szczególnym znaczeniu dla Parku	Odstrzały redukcyjne ³⁾ jenota (<i>Nyctereutes procyonoides</i>), szopa pracza (<i>Procyon lotor</i>), wizona amerykańskiego (<i>Neogale vision</i>) i lisa (<i>Vulpes vulpes</i>)
2	1. Lis (<i>Vulpes vulpes</i>). 2. Jenot (<i>Nyctereutes procyonoides</i>). 3. Szop pracz (<i>Procyon lotor</i>)	Ochrona przed wścieklizną, w tym obserwacje zwierząt zachowujących się w nienaturalny sposób	Dostarczanie osobników podejrzanych o wściekliznę do badań do Zakładu Higieny Weterynaryjnej w Poznaniu, po wcześniejszym zgłoszeniu Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii w Poznaniu
3	Dzik (<i>Sus scrofa</i>)	Utrzymanie liczebności na poziomie niezagrażającym rozwojowi epizoocji	Odstrzał redukcyjny lub sanitarny osobników z gatunku w celu minimalizacji zagrożenia epizootycznego

¹⁾ Kody siedlisk przyrodniczych, nazwy siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt lub roślin podano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2014 r. poz. 1713).

²⁾ Kody gatunków ptaków zostały zaczerpnięte z portalu Eionet <http://cdr.eionet.europa.eu/help/natura2000> będącego oficjalnym partnerem Europejskiej Agencji Środowiska (EEA).

³⁾ Odstrzały redukcyjne prowadzone zgodnie z przepisami ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2025 r. poz. 539)

WSKAZANIE OBSZARÓW OBJĘTYCH OCHRONĄ ŚCISŁĄ, CZYNNĄ ORAZ
KRAJOBRAZOWĄ

Lp.	Rodzaj ochrony	Lokalizacja ¹⁾
1	Ochrona ścisła	5Ad, 5Ao, 21c, 48b, 49b, 50b, 53a, 53b, 53d, 53f, 53h, 73i, 73j, 74f–74h, 75b, 75c, 77f, 77g, 83a, 83b, 90g–90j, 91Dk, 91Dr, 91Dt–91Dy, 113c, 114a, 119g, 119j, 119Kh–119Kn, 119Kw, 119Ky, 119Kz, 119Kax, 119Kdx–119Khx, 121n, 121o, 122c, 123a–123c, 123f, 125Ab, 125Ac, 127g, 127h, 131a, 131b, 135c, 136a–136c, 136h, 136k, 142c, 142d, 142i, 190d, 190g, 190Aa–190Ac, 190Aj–190Al i 190Aa–190Ah
2	Ochrona czynna	1. 1a–1m, 1p–1t, 2a–2j, 3a–3n, 4a–4n, 5a–5t, 5Aa–5Ac, 5Af–5An, 5Ap–5Az, 5Aax, 5Ba–5Bg, 5Ba, 5Bb, 5Bd, 8a–8o, 9a–9x, 9Aa–9Af, 9Aa, 10a–10d, 11a–11g, 12a–12j, 12m, 12o, 12p, 13b, 13f, 14a–14h, 15a–15o, 16a–16d, 17a–17g, 18a–18d, 19a–19f, 20a–20j, 21a, 21b, 21d, 21f, 22a–22f, 28a–28n, 28a, 28Ai, 29a–29c, 29f–29m, 30a–30h, 31a–31d, 32a–32h, 33a–33h, 34a–34g, 35a–35c, 36a–36j, 37a–37h, 38a–38g, 39a–39l, 40a–40k, 41a–41k, 42a–42d, 42k–42x, 43a–43k, 44a–44l, 45a–45h, 45Aa, 46a–46f, 47a–47f, 48a, 48c–48j, 49a, 49c, 49d, 50a, 50c–50i, 50Ac–50Ag, 51a–51d, 52a–52i, 53c, 53g, 54a–54d, 55a–55h, 56a–56c, 57a–57g, 58a–58h, 59a, 59b, 60a–60g, 61a–61f, 62a–62h, 63a–63z, 64a–64d, 65a–65i, 66a–66i, 67a–67f, 68a–68f, 69a–69h, 70a–70d, 71a–71d, 72a–72d, 73a–73h, 73k, 73l, 74a–74d, 74i–74k, 75a, 75d–75l, 76a–76h, 77a–77d, 77h, 77i, 78a–78o, 78f, 78Aa–78Al, 78Ca, 78Cc–78Cf, 78Ch, 78Ci, 78Ck–78Cn, 78Cf, 78Cg, 79a–79j, 80a–80c, 81a–81c, 81g, 82a–82n, 83c, 84c, 84m–84p, 85a–85g, 85k, 86a, 86b, 87a, 87c–87j, 88a–88f, 89a–89h, 90a–90f, 91a–91i, 91m–91z, 91Aa–91Ar, 91ax, 91bx, 91Ba–91Bs, 91Ba, 91Bb, 91Ca–91Co, 91Cg, 91Da–91Dg, 91Di, 91Dj, 91Di–91Dp, 91Ds, 91Dd, 92a–92h, 93a–93d, 94d–94n, 95a–95g, 96a–96h, 97a–97n, 98a–98g, 99a–99f, 100a–100c, 101a–101d, 102a–102d, 103a–103d, 103g–103w, 104a–104f, 105a, 105b, 106a–106h, 107a–107f, 108a–108d, 108b, 109a–109d, 110a, 110b, 110d–110h, 111a–111h, 111c, 112a, 112l–112o, 112c, 113a, 113b, 113d, 113f, 114b–114h, 115a–115g, 115c, 116a–116c, 116Aa, 116Ab, 116Aj–116Am, 116Ap, 116Aa, 117a–117m, 117a, 117Ka–117Km, 118a–118d, 118Aj, 118Aa, 118Ca, 118Cb, 118Ca, 118Cb, 118Da–118Dd, 118Db–118Dd, 118Ka–118Kx, 118Kcx, 118Kfx–118Khx, 118Kb–118Kw, 119a–119f, 119h, 119i, 119Ka–119Kg, 119Ko–119Kt, 119Kx, 119Kcx, 119Kbx, 119Kix–119Kox, 119Kd, 119Kj, 119Kk, 119Km, 119Kp–119Kw, 120a, 120b, 120Ka–120Km, 121a, 121f–121m, 121Ka–121Kg, 122a, 122b, 122d, 122c, 122Ka–122Kn, 122Aa–122Ai, 122Aa–122Af, 123d, 123g, 123a, 123Ka–123Km, 124a–124f, 124Ka–124Km, 125Ka–125Ki, 125a–125m, 125f, 125Aa, 125Ad, 125Af–125Ah, 125Ao–125As, 125Aa–125Ac, 125Kj, 126a–126i, 126g, 126Aa, 126Ai, 126Ac, 126Ba, 126Bd, 126Bf, 126Bj, 126Ba, 126Ka–126Kh, 127a–127f, 127Ah, 127Aa, 127Ba–127Bd, 127Ba, 127Ca, 127Cb, 127Df–127Dh, 128a–128k, 128Aa–128Ad, 129a–129d, 130a–130i, 130g, 130h, 131c, 131f, 131a, 131d, 131f, 132a–132f, 132c, 133a–133h, 133Aa, 133Ab, 133Aa, 134a, 134b, 135a, 135b, 135d–135g, 135Aa, 135Ab, 135Ac, 136d–136g, 136i, 136j, 136l, 136m, 137a–137d, 137c, 138a, 138d–138i, 138b, 139a–139h, 139b, 140a–140h, 141a–141i, 142a, 142b, 142f–142h, 142j–142r, 143a–143g, 143f, 144a–144i, 144c, 144f, 145a–145k, 145d, 146a–146f, 147a–147f, 148a–148h, 149a–149f, 149c, 149f, 149g, 150a–150h, 150d, 151a–151r, 151c, 152a–152h, 153a–153s, 153a, 154a–154n, 154Aa–154Ar, 154Ax, 154Af, 155a–155i, 156a–156h, 157a–157h, 157c, 158a–158g, 158i–158k, 158a, 158c,

		<p>159a–159i, 159b, 159d, 159g, 160a–160j, 161a–161l, 162a–162j, 163a–163l, 164a, 164c–164s, 165a–165m, 166c, 166i–166l, 166Aa, 167a–167c, 168d–168k, 169a–169m, 170a–170m, 171a, 171b, 172a–172d, 173a–173f, 174a–174j, 175a–175f, 176a–176g, 177a–177g, 178a–178g, 179a–179d, 180a–180i, 181a–181i, 182a–182h, 183a–183h, 184a–184g, 185a–185h, 185j–185l, 186a–186c, 187a–187i, 188a–188h, 189a, 189b, 189d–189k, 189Aa–189Ac, 190a–190c, 190f, 190Ad–190Ai, 191a–191k, 191a, 191b, 192a–192s, 192Aa–192Ar, 192Aa, 193a–193i, 193Aa, 193Ab, 194a–194c, 195a, 196a–196c, 197a–197d, 198a–198k, 199a–199g, 200a–200h, 201a, 201c–201r, 201w, 202a–202x, 202b, 203a–203o, 204a–204g, 205a–205n, 205f, 206a–206j, 206a, 207a–207l, 207a–207c, 208a–208w, 209a–209c, 209f–209h, 209j–209p, 210o, 211a, 213c, 214a, 215a, 216a, 218a, 218c, 218d, 218a, 118Kix, 118Kjx, 219a, 220d, 221a, 222b, 223a i 223c.</p> <p>2. Działki:</p> <p>1) gmina Stęszew, działka o numerze 281/11 obręb ewidencyjny Witobel;</p> <p>2) gmina Dopiewo, działki o numerach 125/8 i 125/9 obręb ewidencyjny Trzcielina</p>
3	Ochrona krajobrazowa	<p>1. 1n, 1o, 12k, 12l, 12n, 13a, 17h, 22g–22r, 22f, 28Aa–28Ah, 28Aj–28An, 28Aa, 29d, 29f, 29g, 42f–42j, 45Ab–45Ak, 45Ba–45Bg, 45Ca–45Cc, 50Aa, 50Ab, 63b, 78Cb, 78Cg, 78Cj, 81d, 81f, 81f, 84a, 84b, 84d–84l, 85h–85j, 85l–85n, 87b, 91j–91l, 91a, 91d, 91f, 91As, 91Cp, 91Cr, 91Cf, 91Dh, 94a–94c, 103f, 103h, 103x, 110c, 117Kn, 127Da–127Dd, 127Da, 131d, 138b, 138c, 154As–154Aw, 158h, 166a, 166b, 166f, 166g, 168a–168c, 182i, 185i, 189c, 193j, 193k, 201b, 201s, 201t, 201x–201z, 201j, 201ax, 204h, 204i, 209d, 209i, 210a–210x, 211b–211l, 212a–212f, 213a, 213b, 213d–213j, 214a–214d, 215b–215h, 216b–216h, 217a–217x, 218b, 218f–218h, 219b–219t, 220a–220c, 220f, 221b–221i, 222a–222f, 223a, 223b i 223d–223n.</p> <p>2. Działki:</p> <p>1) gmina Komorniki:</p> <p>a) obręb ewidencyjny Chomęcice: 242/1, 242/3, 242/4, 269/4, 509, 510, 511/1, 514/2, 514/3, 514/4 i 532,</p> <p>b) obręb ewidencyjny Komorniki: 563, 564, 566, 569, 570, 573, 574, 577, 578, 581, 582, 585, 1054/4, 1054/8, 1054/9, 1054/11 i 1054/12,</p> <p>c) obręb ewidencyjny Łęczycza: 1/1, 2–16, 17/1, 17/2, 18–23, 25/1, 25/3, 25/5, 26, 28–31, 32/1, 32/2, 33/2, 33/3, 33/13, 33/14, 33/15, 33/16, 33/17, 33/18, 33/19, 33/20, 33/21, 34, 35, 36, 207/6, 208/1, 208/2, 209/1, 209/3, 209/4, 210/2, 210/4, 210/5, 210/6, 211, 212, 212/1, 212/2, 213, 214/1, 220, 221, 222/1, 222/2, 224/4, 224/5, 225/3, 225/6–225/9, 226/1, 226/2, 227/2–227/5, 228, 229/2, 230–240, 243/1, 243/2, 244/1, 244/2, 246, 247/2, 250/4, 251/2, 254/2, 255/2, 258/2, 260/2, 262, 438/1, 438/2 i 438/3,</p> <p>d) obręb ewidencyjny Rosnowo Szreniawa: 19/2, 20/2, 36/3, 38, 39/2, 39/3, 40/1, 40/2, 40/3, 41, 43 i 51/1,</p> <p>e) obręb ewidencyjny Rosnowo Walerianowo: 193, 289, 292/1, 292/3, 292/4, 293/1, 293/2, 293/3, 294, 295, 296/1, 296/2, 297/1, 297/2, 298, 299, 301, 340, 385 i 409,</p> <p>f) obręb ewidencyjny Wiry: 329, 334/1, 334/2, 334/3, 334/4, 334/5, 335, 339/1, 341/3, 523/2, 524/4, 525/4, 528/4, 529/4, 531/4, 533/4, 536/1, 536/2, 571/1, 571/2, 575/1, 576/2, 578/1, 578/2, 629, 630, 633, 710, 721/2, 736, 738/2, 741, 743/32, 743/33, 743/34, 743/35, 743/36, 743/37, 743/38, 743/39,</p>

		<p>743/40, 743/41, 743/42, 743/43, 743/47, 743/48, 743/49, 743/54, 759/1, 759/2, 776/1, 776/2, 791/1, 791/3 i 805/1;</p> <p>2) gmina Stęszew:</p> <p>a) obręb ewidencyjny Dębienko: 394, 395, 397, 404, 406, 427/1, 430/1 i 430/2,</p> <p>b) obręb ewidencyjny Krąplewo: 83, 85/2, 286, 291, 301, 304/2, 305/2, 310 i 312–314,</p> <p>c) obręb ewidencyjny Łódź: 1–7, 8/1–8/3, 8/5–8/16, 9–11, 12/1, 12/2, 13/1–13/11, 14–18, 19/1, 19/2, 20/1, 20/2, 21/1, 21/2, 22/1, 22/2, 23–28, 29/1, 29/2, 30/1, 30/2, 31, 32, 33/2–33/4, 34, 35/1, 35/2, 36, 37/1, 37/3, 37/4, 38–44, 45/1–45/4, 46–48, 52/1–52/5, 53/2–53/4, 54/1, 54/3, 54/4, 55/1, 55/2, 55/3, 56/1–56/3, 57/2–57/5, 58/1, 58/4–58/7, 59/2, 59/4, 59/5, 59/6, 60/3–60/5, 61/2–61/6, 63/1–63/5, 64/2–64/5, 65/2–65/4, 66, 67, 68/2–68/4, 69/2, 69/3, 69/5, 69/6, 70/2–70/4, 71/4, 72/4, 73/2–73/5, 74/2–74/5, 75/2, 75/3, 75/5, 76/2–76/5, 77/2, 77/7–77/10, 78/3–78/7, 79/2, 79/4, 79/5, 80/1, 80/2, 81/1, 81/2, 82/1, 82/2, 83/4, 83/5, 83/11, 83/12, 84/4, 84/6, 84/7, 84/9, 84/11, 84/12, 171/1–171/3, 218, 219/1, 220, 234/2, 234/3 i 234/4,</p> <p>d) obręb ewidencyjny Trzebaw: 1/1, 1/2, 2, 3, 4/5, 4/6–4/20, 5/3–5/8, 5/11–5/17, 5/20–5/24, 6/1, 6/3–6/5, 7, 9, 10/1, 10/2, 11, 12/1, 12/3, 13, 18/1, 24, 25/1, 25/2–25/7, 27–52, 53/1–53/7, 54–57, 58/1–58/3, 59, 60/2, 60/3, 61/2, 61/3, 62–70, 71/1, 74/3, 74/4, 76/1, 76/2, 77/1–77/3, 78/5, 79/1, 79/3, 80/1, 80/2, 80/4, 80/5, 81/5, 83, 85/1, 86/1, 87/3, 87/5–87/7, 88/1, 88/2, 89, 90/1, 90/8, 91, 92/2, 97, 99/2, 99/3, 99/4, 102, 103/1, 103/3, 103/4, 104/1, 104/2, 105/3, 105/7, 105/13, 105/16, 105/20–105/23, 105/28–105/33, 105/36–105/41, 111, 112/2, 112/3, 112/6, 113/2, 114/1, 117, 124/1, 124/2, 124/4–124/6, 125/1, 126, 127/1, 127/2, 128/1, 128/2, 129, 130, 131/1, 131/2, 132–138, 140–143, 144/2–144/4, 145/1, 146/1, 146/2, 147–154, 155/1, 155/2, 156/1–156/3, 157, 158/1, 158/2, 159, 160/1, 160/3, 160/4, 161–164, 165/1, 165/2, 166/1, 166/2, 167/1, 167/2, 168/1, 168/3, 168/4, 169/1, 169/3, 169/4, 170/1, 170/2, 171/2, 171/5–171/8, 173/1, 173/2, 174/1, 174/2, 175/1, 176/2, 177/1–177/7, 178, 179/1, 179/2, 180/1, 180/2, 181/1–182/3, 182/5, 182/6, 182/9–182/14, 184/1, 184/3, 184/4, 185/1, 185/3, 185/4, 186/1, 186/2, 209/1, 219, 227/1, 227/2, 227/4, 228, 232, 254/1, 254/2, 256, 263, 264/1, 264/3, 266/1, 266/2, 266/3, 267/1, 267/2, 273, 294, 300–302, 303/1–303/17, 304, 305/1–305/3, 306, 307/1, 307/3–307/6, 307/8, 307/9, 308/1–308/3, 309/1, 309/2, 310/1, 310/2, 311, 322, 324, 328/3–328/5, 329–331, 332/2, 332/3, 333–339, 340/1, 341, 344, 345, 346, 353–355, 417, 436, 463, 464, 465/1, 465/2, 466, 469–478 i 480–483,</p> <p>e) obręb ewidencyjny Witobel: 244, 245, 246/1, 246/3–246/6, 247/1, 248, 249, 250/1–250/3, 251/1–251/3, 251/5–251/7, 251/9–251/12, 252–254, 255/1–255/4, 255/6, 255/8, 255/9, 256–264, 265/1, 265/2, 266–269, 270/1–270/10, 270/12–270/14, 270/16–270/22, 270/24–270/29, 271, 273, 274/3–274/7, 274/9, 274/11, 274/12, 275/1, 275/2, 276/1, 276/2, 277, 279, 280/2–280/4, 281/6–281/10, 281/12–281/15, 281/18–281/20, 281/22, 281/23, 281/29, 281/31–281/41, 281/44, 281/46, 281/48, 281/50 i 281/51;</p>
--	--	--

		<p>3) gmina Dopiewo:</p> <p>a) obręb ewidencyjny Konarzewo: 582, 583/2, 583/3, 584/2, 584/3, 584/5, 584/6, 585/1, 585/2, 585/4, 585/6–585/8, 586/1–586/3, 586/5 i 586/6,</p> <p>b) obręb ewidencyjny Trzcielín: 82/5, 84, 110, 119/9, 125/6, 125/7, 125/10, 125/11, 119/3, 119/5, 119/6 i 119/8;</p> <p>4) gmina Mosina:</p> <p>a) obręb ewidencyjny Jezioro: 1–5, 6/1–6/3, 7, 127 i 128,</p> <p>b) obręb ewidencyjny Krosinko: 14, 26, 29/3, 29/5, 30/1, 30/2, 31, 63/5, 63/6 i 63/14,</p> <p>c) obręb ewidencyjny Dymaczewo Stare: 346, 347, 351, 361, 362 i 365,</p> <p>d) obręb ewidencyjny Wiórek: 1 i 2;</p> <p>5) Miasto Mosina, obręb ewidencyjny Mosina: 36/1, 63, 107, 108/1, 108/2, 109–120, 121/1, 129/1, 129/6–129/8, 130, 131, 132/2–132/5, 133–137, 138/1, 138/2, 139–145, 155/2–155/4, 156, 157/3, 160/2, 160/6–160/16, 161, 162, 163/2, 163/4, 164/1, 164/4, 165/1, 165/4–165/6, 168/1, 169/2, 170–176, 177/2, 178/1, 178/2, 228/2–228/4, 229/1–229/3, 230/2–230/5, 231, 235, 284/1 i 287/1;</p> <p>6) Miasto Puszczykowo:</p> <p>a) obręb ewidencyjny Puszczykowo: 11–13, 14/1, 14/2, 15/1, 15/2, 16/2, 17, 18, 19/1, 19/2, 20, 21/1, 21/2, 22/1, 22/2, 23/1, 23/2, 24/1, 24/2, 25, 26, 27/1, 27/2, 28, 29/1, 29/2, 557/3, 573, 721/5, 1067, 1068/1, 1111–1113, 1652, 1804, 2110/1, 2110/3–2110/5, 2112/1, 2112/5, 2112/6, 2112/8, 2112/9, 2112/10, 2112/12, 2112/13, 2112/16, 2112/17, 2112/19, 2112/22, 2112/23, 2126, 2128/1, 2128/3, 2128/4, 2129/1, 2129/3, 2129/4, 2134, 2145, 2147, 2148, 2149, 2162/1, 2167/3, 2167/4, 2168, 2169, 2172, 2183/4, 2183/5, 2183/9, 2186/1 i 2191,</p> <p>b) obręb ewidencyjny Puszczykowo Stare: 752/5;</p> <p>7) gmina Luboń, obręb ewidencyjny Lasek: 99</p>
--	--	--

Objaśnienia:

- ¹⁾ Ekosystemy leśne, nieleśne lądowe i wodne podzielono na oddziały oznaczone liczbami i pododdziały oznaczone literami. Podziału dokonano zgodnie z opisem taksacyjnym i wykonaną na jego podstawie mapą przeglądową Parku, według stanu na 01.01.2013 r., sporządzonymi przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Poznaniu, które znajdują się w siedzibie Parku w Jeziorach.

USTALENIE MIEJSC UDOSTĘPNIANYCH W CELACH NAUKOWYCH,
EDUKACYJNYCH, TURYSTYCZNYCH, REKREACYJNYCH I SPORTOWYCH ORAZ
MAKSYMALNEJ LICZBY OSÓB MOGĄCYCH JEDNOCZEŚNIE PRZEBYWAĆ
W TYCH MIEJSCACH

I. Miejsca udostępniane w celach naukowych

Obszary i miejsca udostępniane ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogąca przebywać jednocześnie w danym miejscu
Obszar Wielkopolskiego Parku Narodowego	20

II. Miejsca udostępniane w celach turystycznych

Lp.	Obszary i miejsca udostępniane ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogąca przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Stacje turystyczne: 1) Osowa Góra (91Cp); 2) Wiry (94c i 110c); 3) Wypalanki (166f i 166g); 4) Jezioro (84b)	1) 200; 2) 100; 3) 200; 4) 100
2	Parking Puszczykowo (12n)	50
3	Parking Puszczykowo (3m)	10
4	Parking Puszczykowo (19d)	20
5	Parking Jezioro (121g)	10
6	Parking Wiry (116Ap)	40
7	Parking Wypalanki (166g)	40
8	Parking Jezioro (75f i 82c)	30
9	Parking Wiry (94c)	50
10	Parking Jezioro (84b i 84d)	50
11	Parking Osowa Góra (91Cp)	50
12	Puszczykowo (13, 16, 17 i 20)	50
13	Jezioro Chomęcicko-Rosnowskie	120
14	Jezioro Jarosławieckie	300
15	Jezioro Łódzko-Dymaczewskie	250

III. Obszary i miejsca udostępniane w celach rekreacyjnych i sportowych

Obszary i miejsca udostępniane ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogąca jednocześnie przebywać w danym miejscu
Jezioro Łódzko-Dymaczewskie	40

Objaśnienia:

- ¹⁾ Ekosystemy leśne, nieleśne lądowe i wodne podzielono na oddziały oznaczone liczbami i pododdziały oznaczone literami. Podziału dokonano zgodnie z opisem taksacyjnym i wykonaną na jego podstawie mapą przeglądową Parku, według stanu na 01.01.2013 r., sporządzonymi przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Poznaniu, które znajdują się w siedzibie Parku w Jeziorach.

WYZNACZENIE MIEJSC POŁOWU RYB

Miejsca połowu ryb

Lp.	Miejsca połowu ryb
1.	Jezioro Łódzko-Dymaczewskie
2.	Jezioro Chomęcicko-Rosnowskie
3.	Jezioro Witobelskie
4.	Jezioro Wielkowiejskie
5.	Jezioro Jarosławieckie